

LE VILAIN MIRE

(DE BOER-DOKTER)

Inleiding:

De 'fablieaux', ontstaan tussen 1150 en 1380, zijn verhaaltjes of kleine gedichten (van 300 à 400 verzen), zijn satyres, komische anecdotes, waarin de vrouwen, de boeren, de dorpspastoors en de monniken worden bespot.

Deze zijn het voorbeeld geweest voor Rabelais, la Fontaine, Molière en Voltaire.

'Le vilain mire' (de boer-dokter) heeft Molière geïnspireerd tot zijn 'Médecin malgré lui.'

Samenvatting:

Een rijke boer was getrouwd met de dochter van een arme ridder. Nauwelijks waren zij getrouwd of hij meende dat zijn vrouw hem wilde bedriegen, als hij op de akker werkte. Om zich te verdedigen en dit ongeluk te vermijden, sloeg hij zijn vrouw elke morgen voordat hij uit huis ging en 's avonds vroeg hij haar vergiffenis. Zij bracht haar dagen door met huilen en had geen lust om iets kwaads te doen. De arme vrouw dacht dat haar man haar zo sloeg, omdat hij niet wist wat het was om geslagen te worden. Weldra deed zich een gelegenheid voor om het hem te leren.

Twee boodschappers van de koning doorkruisten het land op zoek naar een dokter, die een visgraat uit de keel van zijn dochter zou kunnen halen. De vrouw van de boer zei tot hen: "U hoeft niet verder te gaan zoeken – mijn man is een voortreffelijk dokter. Hij is knapper dan Hippocrates. Maar u krijgt niets van hem gedaan, als jullie hem niet eerst een pak slaag geven."

"Als dat alles is", antwoordden de boodschappers, "dan zullen wij het wel voor elkaar krijgen." Ze gingen onmiddellijk naar de boer toe, die op het land aan het werk was en vroegen hem of hij naar het hof wilde komen om de dochter van de koning te genezen. Hij protesteerde en zei, dat hij niets van geneeskunde afwist;

een pak slaag dwingt hem, toe te geven dat hij dokter is en hij gaat mee naar het hof. Voor de koning herhaalt hij nogmaals dat hij geen dokter is, maar als ze hem weer slaan, belooft hij de zieke te genezen. Hij bedenkt een slimme list; als men het meisje bij hem brengt, maakt hij zulke dwaze grappen en sprongen, dat ze begint te lachen en de visgraat uit haar keel schiet. De boer dacht dat dit alles was, maar de koning die blij is een zo knappe dokter bij zich te hebben, dwingt hem te blijven en zijn 'bekwaamheid' toe te passen op een groep zieken, die van alle kanten bijeen is gekomen. Daarna mocht hij pas weer naar zijn vrouw terug, die hij voortaan nooit meer sloeg.

Hoe heeft hij al die zieken kunnen genezen? Dat vertelt het volgende verhaal:

De boer zegt aan de koning dat hij al die zieken nooit zal kunnen genezen. De koning zegt niets; hij roept eenvoudig twee bedienden die direct een stok gaan halen, want ze weten precies wat de koning van ze verwacht. Als de boer ze aan ziet komen, roept hij uit: "Sire, spaar me alstublieft; ik zal ze onmiddellijk allemaal genezen!".

Met hout dat men hem op zijn verzoek brengt, maakt hij een flink vuur. Als dat gebeurd is, roept hij alleen een grote zaal bijeen en vraagt de koning zich terug te trekken, evenals degenen die niet ziek zijn. Vervolgens richt hij zich tot de zieken en zegt hen dat hij de meest van hen zal uitkiezen en hem in het vuur zal verbranden, totdat er niets dan wat poeder van hem over is. Degenen die een beetje van dit poeder nemen, zullen direct genezen zijn.

O wonder, plotseling is er niemand meer die zich ziek voelt. De een na de ander loopt weg en deelt de koning zijn wonderbare genezing mee. De koning is verrukt van zijn knappe dokter en geeft hem toestemming naar zijn vrouw terug te keren, nadat hij hem heeft overladen met prachtige cadeaux.

Vertaling & toelichting: Dr. Meia Alberda